PEJABAT KETUA HAKIM SYARIE
Jabatan Kehakiman Syariah Perak
Aras 5, Mahkamah Syariah Perak,
Jalan Pari Off Jalan Tun Abdul Razak,
30100 Ipoh,
Perak Darul Ridzuan.

No. Telefon : 05-5018400 (Am)
No. Faks : 05-5018540 (KHS)
05-5018522 (Am)

Ruj. Kami: JKSPk 600-1/2/4 Jld. 2 ( )
Tarikh : 9 Muharram 1443H
18 Ogos 2021M

Y.A. Hakim-Hakim Mahkamah Utama Syariah
Perak Darul Ridzuan

Y.A.A Pengerusi Mahkamah Rayuan Syariah
Perak Darul Ridzuan

Y.A. Hakim-Hakim Mahkamah Rayuan Syariah
Perak Darul Ridzuan

Y.A. Hakim-Hakim Mahkamah Tinggi Syariah
Perak Darul Ridzuan

Y. Bhg. Tuan Ketua Pendaftar Mahkamah Utama Syariah
Perak Darul Ridzuan

Tuan/Puan Hakim-Hakim Mahkamah Rendah Syariah
Perak Darul Ridzuan

Pendaftar-Pendaftar Mahkamah Tinggi Syariah
Perak Darul Ridzuan

Penolong-Penolong Pendaftar Mahkamah Rendah Syariah
Perak Darul Ridzuan

Arahan Amalan
Ketua Hakim Syarie Negeri Perak
No. 6 Tahun 2021

Garis Panduan Prosiding Kes Jenayah
Melalui Teknologi Komunikasi Jarak Jauh

Saya ingin menarik perhatian Y.A.A/ Y.A/ Tuan/ Puan kepada keputusan Mesyuarat Jawatankuasa Induk Arahan Amalan Jabatan Kehakiman Syariah Perak pada 11 Ogos 2021 dan selaras dengan Seksyen 45 Enakmen Mahkamah Syariah (Perak) 2018 telah bersetuju dan mengesahkan untuk menerima pakai Arahan Amalan berhubung Garis Panduan Prosiding Kes Jenayah Melalui Teknologi Komunikasi Jarak Jauh seperti di lampiran.

Arahan amalan ini berkuatkuasa mulai **1 September 2021.**

(HJ. AB. RAHMAN THOBRONI BIN HJ. MOHD MANSOR P.M.P, A.M.P)
Ketua Hakim Syarie
Jabatan Kehakiman Syariah
PERAK DARUL RIDZUAN

s.k:

1. Y.B Penasihat Undang-Undang Negeri Perak
2. Majlis Agama Islam dan 'Adat Melayu Perak
3. S.S Mufti Kerajaan Negeri Perak
4. Pengarah Jabatan Agama Islam Perak
5. Ketua Pendakwa Syarie Negeri Perak
6. Pengarah Jabatan Kebajikan Masyarakat Cawangan Negeri Perak
7. Pengarah Jabatan Bantuan Guaman Negeri Perak
8. Ketua Penolong Pengarah Bahagian Pembangunan Keluarga
9. Penolong Pengarah Bahagian Sokongan Keluarga
10. Peguam-Peguam Syarie Negeri Perak

Lampiran

GARIS PANDUAN PENGENDALIAN PROSIDING KES JENAYAH MELALUI TEKNOLOGI KOMUNIKASI JARAK JAUH

Jabatan Kehakiman Syariah Perak

PENGENALAN

1. Garis Panduan ini terpakai bagi prosiding kes jenayah menggunakan teknologi komunikasi jarak jauh di Mahkamah Rendah Syariah, Mahkamah Tinggi Syariah, Mahkamah Rayuan Syariah dan Mahkamah Utama Syariah dalam Negeri Perak.

2. Ketua Hakim Syarie atau Pengerusi Mahkamah Rayuan Syariah atau Ketua Pendaftar boleh menentukan apa-apa kes dibenarkan atau tidak dibenarkan bagi menggunakan teknologi ini.

TAFSIRAN

3. Dalam Garis Panduan ini, melainkan jika konteksnya menghendaki makna yang lain:

   "Hakim" ertinya Ketua Hakim Syarie, Hakim Mahkamah Utama Syariah, Hakim Mahkamah Rayuan Syariah, Hakim Mahkamah Tinggi Syariah atau Hakim Mahkamah Rendah Syariah;

   "Lokasi Yang Ditetapkan" ertinya lokasi di mana pihak-pihakdalam suatu prosiding perlu berada untuk menggunakan platform digital bagi pengendalian prosiding melalui teknologi komunikasi jarak jauh sebagaimana yang diarahkan oleh mahkamah;

   "Mahkamah" ertinya Mahkamah Utama Syariah, Mahkamah Rayuan Syariah, Mahkamah Tinggi Syariah atau Mahkamah Rendah Syariah;

   "Peguam Syarie" ertinya seseorang yang diterima masuk sebagai Peguam Syarie di bawah seksyen 69 Enakmen Pentadbiran Agama Islam (Perak) 2004;

   "Platform Digital" ertinya saluran teknologi komunikasi jarak jauh termasuk e-mel, aplikasi sidang video atau rangkaian video atau saluran digital lain yang difikirkan sesuai oleh Mahkamah;

   "Teknologi Komunikasi Jarak Jauh" termasuklah rangkaian secara langsung melalui video atau televisyen atau apa-apa cara komunikasi elektronik lain;

PENGENDALIAN PROSIDING KES JENAYAH MELALUI TEKNOLOGI KOMUNIKASI JARAK JAUH

4. Arahan bagi pengendalian prosiding melalui teknologi komunikasi jarak jauh boleh dibuat atas budi bicara Mahkamah dan atau berdasarkan permohonan bertulis oleh pihak-pihak dalam prosiding berkenaan.

5. Bagi maksud perenggan 4 Garis Panduan, Mahkamah hendaklah mempunyai budi bicara penuh di bawah seksyen 45 Enakmen Mahkamah Syariah (Perak) 2018, seksyen 230 Enakmen Tatacara Jenayah Syariah (Perak) 2004 dan menggunapakai keputusan Mesyuarat Jawatankuasa Fatwa Negeri Perak kali ke 222 bertarikh 22 Mac 2021 yang mengharuskan sesuatu prosiding boleh dijalankan melalui teknologi komunikasi jarak jauh demi kepentingan keadilan dan. Mahkamah boleh menimbangkan antara lain faktor-faktor yang berikut:

(a) Jenis prosiding

(i) Sebutan pengurusan kes melibatkan pengesanan alamat, penyempurnaan saman dan waran, permohonan penarikan balik kes, permohonan semakan, dan pemfailan notis rayuan;

(ii) Prosiding penutupan kes pendakwaan dan penyampaian penghakiman *prima facie;*

(iii) Penutupan kes pembelaan kecuali penyampaian penghakiman;

(iv) Pendengaran hujahan kes rayuan kecuali penyampaian penghakiman rayuan;

(b) Tempoh masa prosiding

(i) Kesegeraan prosiding;

(ii) Tempoh masa atau had masa yang ditetapkan di bawah mana-mana peruntukan undang-undang atau Arahan Amalan yang terpakai mengenainya untuk sesuatu prosiding diselesaikan;

(iii) Jangkaan tempoh masa sesuatu prosiding akan selesai;

(c) Ketersediaan dan kualiti teknologi yang akan digunakan dengan mengambil kira perkakasan, perisian serta kelajuan capaian internet yang perlu disediakan;

(d) Apa-apa pertimbangan lain yang difikirkan sesuai dan wajar oleh Mahkamah.

6. Mahkamah setelah menimbangkan faktor-faktor di atas hendaklah mengarahkan supaya prosiding dijalankan melalui -

(a) Teknologi komunikasi jarak jauh; atau

(b) Cara fizikal; atau

(c) Kaedah hibrid yang mengabungkan penggunaan teknologi komunikasi jarak jauh dan juga melalui cara fizikal ("kaedah hibrid").

7. Apabila pihak-pihak diarahkan untuk menjalankan prosiding melalui teknologi komunikasi jarak jauh, Mahkamah hendaklah menentukan platform digital dan lokasi yang ditetapkan bagi menjalankan prosiding tersebut.

8. Mahkamah boleh memberikan apa-apa arahan lain yang berhubung dengan pengendalian prosiding melalui teknologi komunikasi jarak jauh kepada pihak-pihak.

9. Walau apa pun arahan Mahkamah berhubung dengan pengendalian prosiding melalui teknologi komunikasi jarak jauh, Mahkamah boleh mengarahkan sesuatu prosiding yang sedang dijalankan melalui teknologi komunikasi jarak jauh untuk diteruskan secara fizikal atau melalui kaedah hibrid.

TATACARA PENGENDALIAN PROSIDING MELALUI TEKNOLOGI KOMUNIKASI JARAK JAUH MENGGUNAKAN PLATFORM SIDANG VIDEO

10. Kategori kes bagi pengendalian prosiding melalui teknologi komunikasi jarak jauh menggunakan platform sidang video adalah tertakluk kepada pertimbangan yang dibuat oleh Mahkamah dengan mengambil kira faktor-faktor yang dinyatakan di perenggan 5 Garis Panduan ini.

11. Pihak-pihak hendaklah mengemukakan surat permohonan berserta alasan bagi setiap kes yang ingin dikendalikan melalui teknologi komunikasi jarak jauh menggunakan platform sidang video.

12. Surat permohonan di perenggan 11 Garis Panduan ini hendaklah diserahkan kepada Mahkamah melalui emel atau sistem *MySend* atau apa jua medium komunikasi yang bersesuaian dalam tempoh tujuh (7) hari daripada tarikh saman yang telah ditetapkan dan menyebabkan suatu salinan disampaikan atau diserahkan kepada pihak yang satu lagi.

13. Mahkamah setelah menerima permohonan, apa-apa maklum balas daripada pihak satu lagi dan berpuashati dengan alasan permohonan hendaklah membuat perakuan dan membuat pemakluman semula kepada pihak-pihak melalui emel atau sistem *MySend* atau apa jua medium komunikasi yang bersesuaian.

14. Tatacara pengendalian prosiding melalui teknologi komunikasi jarak jauh menggunakan platform sidang video adalah seperti yang berikut:

    (a) Pihak-pihak hendaklah mengakui penerimaan makluman di perenggan 13 Garis Panduan ini dalam tempoh tiga hari daripada tarikh pemakluman tersebut atau tempoh yang lebih singkat mengikut kesesuaian kes tersebut;

    (b) Bagi mengelakkan kekeliruan dan memastikan kelancaran prosiding, pihak-pihak hendaklah membalas emel menggunakan aliran (*thread*) e-mel yang pertama yang mengandungi surat permohonan yang telah dihantar kepada Mahkamah; dan

    (c) Mahkamah hendaklah membuat penetapan waktu prosiding dan pihak-pihak hendaklah mematuhi jadual masa yang telah ditetapkan.

15. Mahkamah boleh menetapkan satu tarikh pengurusan kes sebelum tarikh prosiding yang ditetapkan bagi menguruskan persediaan pengendalian prosiding menggunakan platform sidang video yang melibatkan perkara-perkara yang berikut:

    (a) Pengurusan dokumen

        (i) Memberikan arahan supaya semua salinan dokumen yang akan dirujuk semasa prosiding difailkan dan serahkan kepada pihak-pihak sebelum tarikh prosiding;

        (iii) Tempoh masa pemfailan dokumen.

16. Sebelum prosiding dijalankan menggunakan platform sidang video, pihak-pihak atas arahan Mahkamah hendaklah melaksanakan perkara-perkara yang berikut:

(a) Menyediakan salinan semua dokumen dan bahan-bahan yang dirujuk semasa prosiding;

(b) Memastikan semua perisian yang berkaitan telah dimuat turun atau dikemas kini dan pihak-pihak yang akan mengendalikan prosiding melalui platform sidang video.

17. Bagi memastikan prosiding berjalan dengan lancar, satu sesi percubaan sidang video akan dijalankan antara Mahkamah dengan pihak-pihak selewat-lewatnya tiga (3) hari sebelum tarikh prosiding melainkan apabila terdapat kesegeraan bagi memudahkan pasukan teknikal untuk menguji kualiti audio dan video serta kecekapan rangkaian masing-masing semasa sesi sidang video tersebut serta membolehkan pihak-pihak membiasakan diri dengan aspek teknikal yang perlu dipatuhi. Bagi maksud sesi percubaan tersebut -

(a) Pihak-pihak yang telah dimaklumkan mengenai sesi percubaan perlu menghadiri sendiri sesi percubaan tersebut dan boleh membawa wakil tambahan semasa sesi percubaan tersebut;

(b) Lokasi sesi percubaan hendaklah dijalankan di lokasi yang sama di mana pihak-pihak akan menjalankan prosiding sebenar;

(c) Sesi percubaan tersebut hanya merujuk kepada persiapan teknikal sahaja dan kehadiran pihak-pihak boleh direkodkan;

(d) Sesi percubaan tidak harus dijadikan sebagai satu ketetapan yang perlu dipatuhi dalam kesemua kes yang ditetapkan untuk dijalankan menggunakan platform sidang video. Dalam hal ini, Mahkamah mempunyai budi bicara untuk menentukan keperluan mengadakan sesi percubaan tersebut; dan

(e) Sekiranya semasa sesi percubaan terdapat masalah teknikal di pihak-pihak yang menyebabkan sidang video tidak dapat dijalankan, Mahkamah hendaklah membuat arahan berkaitan kaedah prosiding yang akan dijalankan.

18. Sebelum prosiding bermula-

(a) Pihak-pihak hendaklah bersedia untuk log masuk selewat-lewatnya lima belas (15) minit sebelum prosiding dijalankan atau mengikut apa-apa tempoh yang dirasakan sesuai bagi tujuan memudahkan pasukan teknikal menguji kualiti audio dan video serta kecekapan rangkaian masing-masing semasa sesi sidang video tersebut dan juga bagi membolehkan pihak-pihak membiasakan diri dengan pengendalian prosiding melalui sidang video;

(b) Pihak-pihak boleh membangkitkan apa-apa isu teknikal atau logistik kepada Mahkamah;

(c) Pihak-pihak hendaklah memaklumkan Mahkamah mengenai senarai dokumen yang akan dirujuk semasa prosiding dan pihak-pihak hendaklah membuat "*share screen*" bagi memastikan semua salinan digital dokumen yang berkenaan boleh diakses oleh Mahkamah;

(d) Mahkamah hendaklah memaklumkan pihak-pihak untuk mematuhi etika berpakaian serta *decorum* Mahkamah pada setiap masa;

(e) Mahkamah hendaklah menyediakan saluran komunikasi yang bersesuaian antara Mahkamah, dan pihak-pihak bagi tujuan menangani masalah teknikal yang mungkin berlaku ketika prosiding berlangsung; dan

(f) Mahkamah hendaklah memaklumkan pihak-pihak untuk menghubungi Mahkamah melalui saluran komunikasi tersebut sekiranya wujud apa-apa masalah teknikal sepanjang prosiding dijalankan bagi membolehkan Mahkamah mendapatkan arahan daripada Hakim atau Ketua Pendaftar.

19. Semasa prosiding dijalankan, pihak-pihak hendaklah memastikan perkara-perkara yang berikut:

(a) Berada di dalam bilik atau ruang kerja yang bebas daripada sebarang gangguan bising dengan pencahayaan yang terang semasa sidang video;

(b) Bagi megelakkan gangguan semasa prosiding dijalankan, *microphone* hendaklah sentiasa dalam keadaan senyap (*mute*) kecuali semasa berhujah, atau apabila menjawab pertanyaan daripada Hakim atau Ketua Pendaftar sahaja;

(c) Pihak-pihak hendaklah memulakan kes dengan memperkenalkan diri;

(d) Etika kepeguaman serta *decorum* Mahkamah dipatuhi pada setiap masa;

(e) Menggunakan panggilan yang sopan dan hormat kepada Mahkamah;

(f) Tidak membuat apa-apa *body* and *hand gesture* yang tidak sopan;

(g) Tidak makan dan minum;

(h) Berada di sesi sidang video sepanjang masa dan tidak meninggalkan prosiding selagi prosiding belum selesai melainkan dengan kebenaran Hakim atau Ketua Pendaftar;

(i) Pihak-pihak tidak dibenarkan untuk membuat "*share screen*" sebarang dokumen yang bukan dimuat turun daripada sistem pemfailan Mahkamah walaupun ia adalah salinan dokumen yang sama, kecuali dengan kebenaran Mahkamah. Ini adalah untuk mengelakkan perbezaan muka surat (*pagination*) yang mengelirukan semasa prosiding;

(j) Tidak menzahirkan butiran mengenai akses platform sidang video kepada pihak yang tidak berkaitan dengan prosiding kecuali dengan kebenaran Mahkamah;

(k) Sekiranya didapati pihak-pihak menzahirkan butiran mengenai akses platform sidang video kepada pihak lain tanpa kebenaran, Mahkamah boleh untuk tidak menerima masuk pihak-pihak tersebut ke dalam platform sidang video tersebut;

(m) Pihak-pihak tidak dibenarkan untuk merekodkan prosiding menggunakan apa-apa jua peranti atau alat sepanjang prosiding berlangsung; dan

(n) Hanya rakaman yang dibuat oleh Mahkamah sahaja yang diperaku dan diterima sebagai rekod prosiding yang sah.

(o) Setelah prosiding selesai, semua pihak hendaklah menunggu sehingga Hakim atau Ketua Pendaftar meninggalkan sidang video (*log out*) sebelum pihak-pihak berbuat demikian.

21. Pihak-pihak boleh memohon untuk dibekalkan dengan rakaman prosiding melalui cara seperti yang berikut:

(a) Membuat permohonan kepada Hakim atau Ketua Pendaftar sebelum prosiding bermula; atau

(b) Membuat permohonan secara bertulis kepada Mahkamah selepas prosiding selesai.

Disediakan oleh :

JABATAN KEHAKIMAN SYARIAH PERAK
BERTARIKH : 4 haribulan Ogos 2021